

CÁCH GHI NĂM ĐẠO CỦA TẠP CHÍ ĐẠI ĐỒNG

Đạt Tường

Chuyển đổi từ số 12bis (1er Septembre 1938) của Đại Đạo Qui Nguyên, bìa ghi “Đệ Thập Tam Niên”, sang Tạp Chí Đại Đồng số 1 tháng 10 (Octobre) 1938 ngoài bìa cũng còn ghi “Đệ Thập Tam Niên”. Trong số này và những số tiếp theo, Đại Đồng đã có những bài viết hay tin tức với ý: năm Mậu Dần, năm Đại Đạo thứ 13.

Xin trích dẫn một vài đoạn sau:

a. *“Số người nhập môn trùng trùng điệp điệp, nhờ vậy mà qua năm Bính Dần (18 Novembre 1926) nhằm ngày 14 tháng 10, Đạo Cao Đài chào đời bằng một cuộc đại lễ cực kỳ long trọng giữa muôn ngàn ngàn đạo hữu các nơi trong Nam kỳ, tại chùa Từ Lâm Tự (Tây Ninh). Đạo Cao Đài ra đời đã chánh thức công khai là vậy.*

Nay là năm Mậu Dần (1938), Đạo Cao Đài hẳn đã trải qua một con giáp là 12 năm và đã đặng 13 tuổi rồi.”¹

b. *“Một kỷ đã qua, trong Cao Đài Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ chẳng nơi nào quan tâm đến ngày 23 tháng 8 hết, chỉ có bốn đạo Saigon mỗi năm đến ngày ấy tựu lại chỗ cũ là nhà tư của ông Võ Văn Tường thiết đàn cầu lễ Đức Chí Tôn, gọi là kỷ niệm ngày phát sanh của Cao Đài Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ.*

1. Tạp chí Đại Đồng số 1, cuối tr. 20.

Một ngày rất quý báu như vậy mà trọn 12 năm trời không mấy người để ý đến, ấy cũng là cơ trời mầu nhiệm, nào ai có rõ thấu vì đâu. Nay bắt đầu **năm thứ 13 trở lại năm Dần** (Mậu Dần) lại khiến cho anh em chúng ta nhắc lại ngày ấy, cũng là cơ mầu chúng ta nên lưu ý.”²

c. **“Tang lễ tiêu tức... ..**

Được tin ông Lễ Sanh Võ Văn Chương, ở làng Khánh Bình Hộ (.....) (Cholon), đã từ lộc hôm ngày 13 tháng 10 năm **Mậu Dần** (năm Đại Đạo thứ 13), hưởng thọ được 76 tuổi”.

[Thánh thất Cầu Kho]³

d. “Canh khuya đêm vắng, sao tỏ trăng thanh, ngồi nơi chốn thơ phòng xem kinh học đạo.

Vậy nay, **gần hết năm Mậu Dần**, nhớ lại hồi năm Bính Dần, **Đức Chí Tôn khai Đạo đến nay đã gần trọn 13 năm**, mà Đạo chưa thành Đạo, ...”⁴

Qua năm sau là Kỷ Mão, từ Đại Đồng số 8 chuyển tuổi đạo lên **“Đại Đạo thứ 14”**:

e. “Chúng tôi vừa hay tin em Phạm Thị Hoài, 19 tuổi, con gái của vợ chồng ông Giáo Sư Khuê, kiêm chủ Tịnh Đài Ngọc Hoa (Sóc Trăng) đã lià cõi thế hôm ngày 15 tháng 4 năm Đại Đạo thứ 14 (Kỷ Mão).⁵

Vậy chúng tôi có ít lời chia buồn cùng anh chị và cầu nguyện Thầy Mẹ ban ơn lành cho hương hồn em tiêu diêu nơi miền Cực Lạc.

2. Tạp chí Đại Đồng số 2, cuối tr. 16.

3. Tạp chí Đại Đồng số 3, tr. 40.

4. Tạp chí Đại Đồng số 7, cuối tr. 27 (**Bài Luận Đạo**, ngày Rằm tháng 11 năm Mậu Dần).

5. Tạp chí Đại Đồng số 8, đoạn giữa tr. 31.

Mme et Monsieur **Trần Văn Cảnh**

Giồng riềng”

f. “*Tạp Chí Đại Đồng số 9 có đăng bài diễn văn nói về Ban Thế Đạo ở Thánh thất Chợ lớn.....*

Đứng trước sự hy vọng tốt đẹp sau này, non danh các bậc đàn em trong nền Đại Đạo, tôi xin bày tỏ ý kiến tôi đối với các việc từ thiện của Ban Thế Đạo.....

Năm Đại Đạo thứ 14, Ban Thế Đạo mở một kỷ nguyên mới cho các công cuộc cứu vớt sanh linh.

Yên Hà”⁶

g. “**Đại lễ sắp tới**

(đệ thập tứ niên)

1.- **THÁNH THẤT NHỨT NGUYỄN MINH ĐỨC**

Kính mời!... ..

Vậy chu niên đã hầu gần, cho nên Đại lễ ấy Ông Trên có giảng dạy: ngày 13, 14, 15 tháng chạp năm Kỷ Mão.

Nay tôi thay lời cho Bàn Trị Sự hội quán Nhứt Nguyễn Minh Đức, xin mời quý anh, chị lớn và các em thanh niên nam nữ trong đạo đức giới vui lòng đến Bản Thất trước 12 giờ ngày 13 mà dự thảo các vấn đề Đạo Đức như trong giấy mời tôi sẽ gửi sau.

Kính mời

Ngọc Nhiễm Hương”⁷

h. “**Ông Võ Văn Tường đã liễu đạo**

Ngày 26 tháng 9 vừa qua,⁸ Ông quy liễu một cách hết sức huyền diệu, đúng 6 giờ chiều ngày ấy... ..

6. Tạp chí Đại Đồng số 10, 1er Janvier 1940 (**hạ tuần tháng 11 Kỷ Mão**), giữa tr. 13.

7. Tạp chí Đại Đồng số 10, giữa tr. 25.

8. Kỷ Mão – 1939.

Đúng 12 giờ trưa, linh xa đến phần mộ gia đình ông ở Gò Xoài. Trước khi hạ huyệt ông, Nguyễn Ngọc Thơ và Huỳnh Văn Thảo có đứng ra nhắc lại các công nghiệp Ông đã thi thố trong nền Đại Đạo trải **14 năm dư**.

Liên Hòa Tổng Hội hết lòng cầu chúc hương hồn ông sớm hồi cựa vịn và có thiêng, xin giúp đỡ chúng tôi trong các cuộc lo lắng về cơ quy nhứt.⁹

i. “**Em Nguyễn Thị Đình đạo hiệu Kim Huỳnh**, nữ Diển ký ở Thánh tịnh Hắc Long Môn đã quy vị ngày **11-12-14**¹⁰ và em Lê Thị Giá, ái nữ ông Phối Sư Lê Quang Tề cũng ở Thánh tịnh Hắc Long Môn, quy vị hôm ngày 15-11-14, và em Nguyễn Văn Tài, ái tử của ông Nguyễn Văn Phùng (Cầu Kho) cũng đã quy vị ngày mùng 7 **tháng chạp năm Kỷ Mão**, hưởng dương được 21 tuổi.

Bàn Trị Sự Liên Hòa Tổng Hội kính chúc hương hồn quý vị trên đây được trở về cựa vịn.¹¹

j. “... Quý ngài thử nghĩ, **Cao Đài giáo hoằng khai mới được 14 năm**¹² mà việc nghịch lẫn, phân phe, chia phái đã 11 năm thành 12 phái... ..

Trương Văn Bền

... Vậy mà **mối đạo đặng duy trì 14 năm nay**¹³ nghĩ cũng là quý là đường bao.

Trang Gia Tiện Sĩ¹⁴

9. Tạp chí Đại Đồng số 10, 1er Janvier 1940, tr.28.

10. Năm Đạo 14 tức là năm Kỷ Mão 1939.

11. Tạp chí Đại Đồng số 11, 1er Avril 1940, tr. 31.

12. **14 năm, nghĩa là Năm đạo 15.**

13. Như trên.

14. Tạp chí Đại Đồng số 14, số 5 năm 1940, 1er Juillet 1940, tr. 27 và tr. 29.

Chúng ta thấy trong mục “*Tự do diễn đàn*” này, ý kiến từ đạo hữu Bền cho đến người của Liên Hòa Tổng Hội đều thống nhất với nhau về cách tính Năm đạo.

e. “... ..”

SƠ KẾT

Qua các trích dẫn cho chúng ta thấy chư vị tiền bối viết trong tạp chí Đại Đồng cũng đã đều nhất quán với nhau.

Đặc biệt với trích dẫn “i” về tang sự trong quý IV Kỷ Mão từ tháng 11 đến tháng 12 đều được ghi là năm đạo 14.

Từ đầu tháng Giêng cho đến sau Rằm tháng 10, rồi đến tháng Chạp cách ghi Năm đạo vẫn chỉ là một con số giống nhau mà không hề có sự thay đổi nào cả.

II

Bản tri-sự Liên-Hòa Tổng-Hội vừa hay tin :

1.— ÔNG CHÁNH HỘI - VIÊN PHẠM-TẤN-ĐỒ

ở Thánh Thất Tây Thiên Ngọc Đàn vừa liêu đạo hôm ngày 27 tháng chạp năm Kỷ mảo, hưởng thọ được 70 tuổi.

2.— ÔNG GIÁO - HỮU MAI - VĂN - TAM

ở Nhựt Thanh (Biên-hòa) là người đại công trong Đạo đã qui liểu ngày 29 tháng chạp năm Kỷ mảo, hưởng dương được 58 tuổi.

3.— CÔ LỄ SANH TRƯƠNG - THI - BÔNG

ở làng Thời bình (Camau) cũng vừa liêu đạo hôm ngày mùng 8 tháng giêng năm Canh thìn, hưởng dương được 51 tuổi.

4.— ÔNG GIÁO-SƯ LÊ - HÁO - HỌC

ở Giồng-luông (Bếntre) đã qui liểu ngày 16 tháng giêng, năm Canh thìn, hưởng thọ được 69 tuổi

5.— EM NGUYỄN-THỊ-ĐÌNH ĐẠO HIỆU KIM-HUỲNH, nữ Điền ký ở Thánh Tịnh Hắc Long Môn, đã qui vị ngày 11-12-14 và em LÊ-THỊ-GIÁ, ái-nữ ông Phối sự Lê quang Tề cúng ở Thánh Tịnh Hắc Long Môn, qui vị hôm ngày 15-11-14, và em NGUYỄN VĂN TÀI, ái tử của ông Nguyễn văn Phùng (Cầukho) cũng đã qui vị ngày mùng 7 tháng chạp năm Kỷ mảo, hưởng dương được 21 tuổi.

Bản Tri-sự L. H. T. H. kính chúc hương hồn quý vị trên đây được trở về cựu-vị.

TỪ TƯỚNG

Đã ra gánh vác việc khó-khăn mà phải tịnh-dưỡng, là một điều không dễ.

Tuy nhiên, trong khi lộn-xộn rồi ren, mỗi ngày cũng nên nhín ra vài giờ để dưỡng hòa-khí cho tâm tinh bừng thú.

4. — « Giáo-lý-Học » và « Trung-Hòa » vẫn có một

Ngày 3-12-39 vừa rồi, có cuộc hội nhóm ở Thành - Tỉnh Ngọc - Linh-Đài của anh em Giáo-lý-Học sắp đặt.

Trước mặt Quý bạn : Tư, Chơn Linh, Chơ, Sanh, Thiện và

lều vị chức sắc tại bốn Tỉnh, hai bạn Trần - thánh - Thời

Huỳnh - văn - Thảo đứng lên tuyên - bố giữa anh em

ng Giáo-lý-Học và Trung-Hòa Học-phái vẫn có một. Bấy lâu vì

ch làm việc bó-buộc nên ơn-Trên phải tạm mượn các danh-từ

. Đến nay sự thành-lập đã hiển-hiện, xin anh em sớm bắt tay

chung lo mỗi đạo Thầy và quên những sự chia rẽ ở buổi trước.

Đàn cơ đềm ấy, Đức Lê-Đại Tiên-Thần có giảng xuống chúc

ng về sự hòa-hiệp và thảo-thuận của hai bên.

Liên-Hòa Tổng-Hội xin thành-lâm khuyến-khích các em nên

n tay chặt-chẽ để lo bề học hỏi hầu trở nên người xứng đáng

truyền-Đạo ở ngoại-bang sau này.

L. H. T. H.

TẠP-CHÍ ĐẠI-ĐỒNG đổi Chủ-nhiệm

ừ khi ra đời đến nay, Tạp-chí Đại Đồng nhờ ông Phối-sư Võ-

-Trương làm chủ-nhiệm. Nay ông đã qui-liều nên Bộ Biên-Tập

i nhờ Ông Lê-văn-Sanh thay thế vào phận-sự ấy.

ể từ số 10 sắp tới, Ông sẽ lãnh phần chủ-nhiệm để xem sóc

-chí Đại-Đồng cho càng ngày càng thêm tốt đẹp hơn lên.

iên Hòa Tổng Hội có mấy lời giới-thiệu Ông với chư hiền-hữu

ắp nơi.

VIII. — Đại lễ sắp tới

(đệ thập tứ niên)

1. — THÁNH-THẤT NHẤT-NGUYỄN MINH-ĐỨC

Kính mời :

Ngày khai Đại - Lễ Trung-Hòa năm vừa qua, hầu khắp Tam-

g, trong các Thành-Thất và Thành-Tỉnh đều có thành lập tiểu

Trung-Hòa. Cho nên, đã giải quyết được đôi phần cơn áo chớ

h Niên, con, em trong họ Đạo, và đã dự tuyên một số Thanh

i để đưa vào Thiên-Đạo Học-Đường.

y, chu-niên đã hầu gần, cho nên Đại-lễ ấy, Ôn Trên có giảng

ngày 13, 14, 15 tháng chạp năm kỷ-mão.

y, tôi thay lời cho Ban-trị-sự hội quán Nhất - Nguyễn Minh

xin mời Quý anh, chị lớn, và các em Thanh-Niên nam, nữ

Đạo-Đức Giới vui lòng đến Bản-Thất trước 12 giờ ngày 13

tr-thảo các vấn đề Đạo-Đức như trong « giấy mời » tôi sẽ gửi

Kính mời — NGOC-NHIÊN-HƯƠNG

Xin lưu ý dòng chữ trong ảnh chụp bài: VIII.- Đại lễ sắp tới:

“(đệ thập tứ niên)”

“Vây, chu niên đã hầu gần, ... ngày 13, 14, 15 tháng chạp năm
kỷ mão.”